

Suriyeli krizi Türkiye'ye yayılıyor

Gaziantep, Şanlıurfa, Kilis ve Hatay gibi şehirlerde yaşanan Suriyelilerin neden olduğu şiddet olayları İstanbul'a da sıçradı. İstanbul'un Küçükçekmece ilçesinde olay çıkaran Suriyelilere tepki gösteren vatandaşlar Suriyelilere ait dükkanları kullanılmaz hale getirdi

SURİYELİ GELDİ HUZUR KALMADI

Kontrolsüz bir şekilde Türkiye'ye doldurulan Suriyeli sığınmacılar huzur bırakmadı. Sayıları 2 milyona dayanan sığınmacıların neden olduğu olaylar dalga dalga yayılıyor. Gaziantep, Şanlıurfa, Kilis, Hatay derken İstanbul'da da tansiyon yükseldi. Küçükçekmece'de Suriyelilerin karıştığı olaylar üzerine mahalleli ayaklandı. Suriyeliler polis koruması ile evlerinden çıkarılırken bölgeye çok sayıda Çevik Kuvvet ekibi sevk edildi.

İSTANBUL'DA YAKLAŞIK 500 BİN SURİYELİ VAR

İstanbul'da yaklaşık 500 bin Suriyeli sığınmacı olduğu tahmin ediliyor. Kentin her mahallesine yayılan Suriyeli sığınmacılar çok sayıda olay çıkmasına neden oluyor. Suriyelilerin bulunduğu kentlerde taciz, hırsızlık, kapkaç vb. olaylarda ürküten bir artış yaşanırken aynı zamanda büyük bir dilenci patlaması da yaşanıyor. Vatandaşlar hükümetten toplumsal sorun haline gelen bu duruma acil bir çözüm bulmasını bekliyor. • 7DE

Yeni Mesaj, 26 Ağustos 2014

hedef grup: Suriyeliler

yaklaşım: Güvenlik tehdidi olarak gösterme

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün yaptığı açıklamaya göre, Suriyelilerin karıştırdıkları asayiş olaylarının Türkiye toplamı içindeki oranı 2017 yılında %1,53 iken, 2018'de %1,46'ya düştü. 2018'de, Suriyelilerin karıştığı suç olaylarında, nüfuslarındaki artışa rağmen, bir önceki yıla göre %7'lik bir azalma oldu.¹

Bir araştırmaya katılan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının %60'ı Suriyelilerden memnun olmadığını belirtirken, bunun nedenlerine dair soruya verilen cevaplar arasında, **“suça meyilli olmaları”** ve **“toplum huzurunu kaçırmaları”**, ilk iki sırada yer alıyor.²

• Sosyal medyada paylaşılan bir gönderide, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun katıldığı bir etkinlikte **“Ülkemizdeki Suriyeli sayısı 3,5 milyonu aştı. Hem güvenliğimiz hem de refahımız tehdit altında”** dediği iddia edildi. Bu iddia pek çok medya organı ve sosyal medya kullanıcısı tarafından paylaşıldı. Ancak sonrasında, söz konusu ifadelerin, Soylu'nun konuşmasının farklı bölümlerinden alınarak oluşturulduğu anlaşıldı.³

- Bir Twitter kullanıcısının ifadeleri: **“Suriyeliler Türkiye Cumhuriyeti'nin; Milli Güvenlik sorunudur, ve Ülkemizi iç savaşın eşiğine getirmişlerdir. Bir an önce canlar yanmadan bunları gönderin Tedbirlerinizi alın. Kendi namusuna sahip çıkmayanlar, bizim insanlarımıza tasallut etmeye başladılar.”**
- Bir siyasetçinin yaptığı açıklama, medyada **“Suriyeli sığınmacılar büyüyen tehdit”** başlığıyla haberleştirildi. Bir başka medya organında **“Suriyeli sığınmacılar büyük tehdit olacak!”** başlıklı bir köşe yazısı yayımlandı.

1 T.C. Bursa Valiliği İl Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Doğru Bilinen Yanlırlar!, <https://bursa.goc.gov.tr/dogru-bilinen-yanlislar->

2 Mustafa Aydın ve diğ. (2020), “Türkiye Eğilimleri - 2019”, https://www.khas.edu.tr/sites/khas.edu.tr/files/inline-files/TE2019-TUR-BASIN_15.01.20%20WEB%20versiyon%20powerpoint.pdf

3 Teyit.(teyit.org), “Soylu'nun Suriyeli mülteciler hakkında ‘Hem güvenliğimiz hem de refahımız tehdit altında’ dediği iddiası”, <https://teyit.org/soylunun-suriyeli-multeciler-hakkinda-hem-guvenligimiz-hem-de-refahimiz-tehdit-altinda-dedigi-iddiasi/>

Bu söylem nasıl dönüştürülebilir?

Bulaşıcı hastalık mı taşıyorlar?

Türkiye'nin her yerine olduğu gibi Gebze'ye de gelen Suriyeli, Afganistanlı ve öteki ülkelere ait insanların bir çok hastalığı da birlikte getirdiği ileri sürülüyor. Buna göre, ülkelerinde önemli bir çok hastalıkla ilgili aşı olmayan bu kişilerin Gebze'de aynı şekilde tüberküloz, verem ve benzeri hastalıkları tetiklediği ileri sürülüyor. Konuyla ilgili olarak gazetemizi arayan birçok vatandaş şunları söylü-

yor, "Hastanelerde özellikle Suriyeli ve öteki ülkelerden gelenlerden yayıldığına inanılan bir çok bulaşıcı hastalığa mustarip insan tedavi görüyor.

Bunlar Türkiye'ye giriş yaparken aşılama ve sağlık kontrolünden geçmediğinden ötürü bir çok bulaşıcı hastalığı da beraberinde getirdiler. Yetkililerin bu konuda duyarlı olmasını ve araştırmasını istiyoruz".

Esra Korkmaz

Kocaeli Yeni Haber, 16 Temmuz 2019

hedef grup: Suriyeliler

yaklaşım: Toplum sağlığına tehdit ve sorun kaynağı olarak gösterme

Suriyelilerin yaygın olarak uğradığı ayrımcılıklardan biri de, sağlık açısından tehdit olarak gösterilmeleri. Bir araştırmaya göre, Türkiye'deki Suriyeli kadınların %86'sı yaşadığı şehirde ücretsiz sağlık hizmetlerine erişebildiğini, %14'ü ise ayrımcı tavırlar, önyargılar, dille ilişkili ve/veya kültürel engellerle karşılaştığını ve bu durumun hizmet kalitesini düşürdüğünü ya da hizmetten yoksun kalmasına neden olduğunu belirtiyor.¹ Hastaneye gidip yeterli hizmet alamayan kadınların hemen hepsi, sağlık hizmeti alma fikrinden vazgeçtiğini söylüyor.

• Ekşi Sözlük'ten bazı başlıklar: "Suriyelilerden bulaşan hastalıklar", "Suriyelilerin gelişile hortlayan hastalıklar", "Suriyelilerden yayılan deri hastalığı"

• Köşe yazısı başlıkları: "Suriyeliler tehlike saçıyor", "Suriyelilerin getirdiği salgın!"

• "Suriyeliler hastalık yayıyor" başlıklı bir habere gelen bir yorum: "Etraf suriyeli kaynıyor, özellikle büyükşehirlerde sokak ve kaldırımları mesken tutan bu insanların mutlaka kontrol altına alınarak, göçmen kamplarına gönderilmesi

gerekıyor, bu şekilde sağlık riski taşıdıkları gibi vatandaşı da ciddi derecede rahatsız ediyorlar."

• Bir milletvekilinin, yeğenin hastalığıyla ilgili açıklaması: "11 aylık yeğenim Suriyelilerden kaynaklı meningokoksik menenjit oldu. Ankara Hacettepe Hastanesi'ne geldi. Elini ve ayaklarını kestiler. Henüz 11 aylık bir bebek."

¹ Alican Yücel ve diğ. (ed.), *Türkiye'de Geçici Koruma Altındaki Suriyeli Kadın ve Kız Çocuklarının İhtiyaç Analizi*, çev. Ahmet S. Alioğlu (Ankara: Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği ve BM Kadın Birimi, 2018).

Bu söylem nasıl dönüştürülebilir?

SURİYELİ, TATİLDE VATANDAŞ İSYANDA

Ramazan Bayramı'nın yaklaşmasıyla beraber, savaştan dolayı ülkemize sığınan 72 bin Suriyeli'nin, Suriye'ye tatile gitmesine, vatandaşlar ateş püskürdü. **12'DE YAPRAK ÖZER/ANTALYA GÜNDEM**
ÖZEL HABER

Antalya Gündem, 31 Mayıs 2018

hedef grup: Suriyeliler

yaklaşım: Yanlış bilgilendirme, çarpıtma

Suriye'de bazı bölgelerde çatışmalar sona ermiş olsa da, henüz istikrarlı bir barış ortamından ve içme suyu, elektrik, kanalizasyon, ısınma, iletişim, ulaşım gibi temel ihtiyaçların karşılanabileceği yaşam koşullarından söz edilmesi mümkün değil. 1999 yılında Şanlıurfa ve Haseki valilikleri arasında imzalanan bir protokolle, bu iki ilin sınırları içinde yaşayan akrabaların, idari mektupla sınırı geçerek birbirleriyle ev içinde bayramlaşmalarına izin verildi. Bu uygulama, Suriyelilerin ülkeleriyle bağlarının kopmaması ve "gönüllü geri dönüş için zemini sıcak tutma" politikasının bir yansıması.¹ Bu çerçevede, bayramlarda ülkelerine dönen Suriyeliler, Türkiye'deki geçici koruma statülerini kaybetmiyorlar.

• Bir milletvekilinin, bayram döneminde attığı bir tweet:
"Suriyeli turistler! bayram ziyareti için sınır kapılarında izdiham yaratmış. Bu 'Turist' sözüne takılanlar için: Bayramda gezmeye gidene ancak turist denir!"

• Bir başka Twitter kullanıcısı tarafından yapılan yorum:
"Medeni seviyemiz ülke zaten kötüydü iyice yerlerde üremekten başka bişi bilmeyen acayip bi ırk ve ben şehrimde

ülkemde Suriyeli istemiyorum bayramda gidebiliyorlarsa hep gitsinler ve dönsinler."

• Ekşi Sözlük'te açılan **"Bayramda ülkesini ziyaret eden Suriyeli"** başlığının altında yüzden fazla yorum yer alıyor; bu yorumlar **"gidipte gelemezler inşallah"**, **"söve söve bi hal olduk bi defolun gidin lan. adamlardaki keyfe bak ya. paşam tatile gidiyormuş ailesinin yanına. ne işin var lan burda o zaman?!"** gibi ifadeler barındırıyor.

• Kişilerin değiştirmek istedikleri durumlarla ilgili dilekçeler hazırlayıp imzaya açtığı internet sitesi change.org'da **"Bayram için Suriye'ye gidenler Türkiye'ye geri dönsin!"** ve **"Suriyeli olup bayrama Suriye'ye gidebilen mülteci olmaz geri alınmasın"** başlıklı kampanyalar yer alıyor.

¹ Mülteciler Derneği, "Suriyeliler bayramda ülkelerine gidebiliyorsa neden geri dönüyorlar?", <https://mülteciler.org.tr/suriyeliler-bayramda-ulkelerine-gidebiliyorsa-neden-geri-donuyorlar/>

Bu söylem nasıl dönüştürülebilir?

Mülteci Kiracılar Apartman Sakinlerini Çıldırttı

DIĞER Haberi

Kırşehir'de kiracılar, mülteci kiracılardan şikayetçi oldu.

Yenice Mahallesi 180. Sokak üzerinde bulunan bir apartmanda oturan kiracılar, mültecileri evden çıkartmak isteyerek şikayetçi oldu. Kiracıların şikayeti üzerine ev sahipleri mültecilerden yana tavır alınca 10 dairelik apartmanda kiracılarla ev sahipleri karakolluk oldu.

Sabah saatlerinde gürültü ve temizlik noktasında mültecilerden şikayetçi olarak evlerine polis çağıran Selim Kanalmaz adlı daire sakini, kokudan daireye giremediklerini ve apartmanda 2 daireyi mültecilerin çok pis kullandığını iddia ederek şikayetçi oldu.

Kanalmaz, "Aşırı derece koku ve pislik olduğundan bizler mültecileri dairemizde istemiyoruz. Ev sahipleri ise mültecilerden kiralarnı aldıkları için şikayetçi değiller. Çocuklarımızın düzeni ve sağlığını bozuldu. Ev sahipleri bizleri, yüksek oranda kira aldıkları için ses çıkartmıyor. Bizlerde bir an önce mültecilerin daireden çıkmasını istiyoruz. 10 daire var. 2 dairede mülteciler var. Yaz dönemi geldi. Bizler binalarımıza giremiyoruz" dedi.

Kırşehir Haber Türk, 28 Nisan 2018

hedef grup: Mülteciler

yaklaşım: Huzursuzluk kaynağı olarak gösterme

Mültecilere yönelik söylemin yaygın unsurlarından biri, huzursuzluk kaynağı olarak gösterme. Bir araştırmada, **"Suriyeliler sizin apartmanınızda, komşunuz olarak veya arkadaş grubunuzda bulunabilirler mi?"** sorusuna, katılımcıların %60'ı "hayır" yanıtını vermiş.¹

Başka bir araştırma çerçevesinde yapılan görüşmelerde, Suriyeliler kiralarnın yüksek olmasından ve peşin talep edilmesinden, ayrımcılığa maruz kalmaktan, şikâyetlerini iletebilecekleri yetkili bulamamaktan muzdarip olduklarını belirtiyorlar.²

- Çevrimiçi forumlarda, Suriyelilerle komşu olmakla ilgili başlıklar altında şöyle yorumlar bulunuyor: **"2 kere dövdük o sebeplerden 3. de evi sattık. Zihniyet bozuk 250 tl için suriyelilere ev vereni dövmek lazım. Uygarlık, temizlik, medeniyet görmemişler. Yapacak bişey yok."**; **"Apartmanda yönetim kurulu ile imza toplayın karar olarak atın apartmandan."**

- Ekşi Sözlük'te **'üst kata suriyelilerin taşınması'** şeklinde bir başlık ve bu başlık altında birçok olumsuz yorum bulunuyor.

Bu söylem nasıl dönüştürülebilir?

¹ KONDA Barometresi, "Suriyeli Sığınmacılara Bakış", KONDA Araştırma ve Danışmanlık, Şubat 2016.

² "Turkish Red Crescent Community Center Project Needs Assessment Report", ORSAM Report No:200, Temmuz 2015.

Suriyeli gelin takılarla birlikte sırta kadem bastı

TÜRKİYE'DE en azından bir barınak bulabilmek için resmi nikahla ya da imam nikahıyla evlenen kadınların yaşadığı dram pek çok habere konu olurken, Suriyeli gelin adayları, düğün günü ve düğün sabahı altın ve paralarla kaçarak Türk erkeklerini mağdur ediyor. Suriyeli gelin mağduru damat vakalarının en sonuncusu dün Konya'da yaşandı. Çumra'da işçi olarak çalışan Fetih Çam (32), bir aracı vasıtasıyla, Mersin'de Suriye uyruklu Mirfet H. ile evlilik kararı aldı. Düğün alışverişinde 6 bin liralık altın takı ve 3 bin lira değerinde giysi alınan gelini düğün sabahı evde bulamayan Çam, soluğu Konya Adliyesi'nde aldı. Dolandırıldığını öne süren mağdur damat, "Gece yattık, sabah kalktığımda yoktu. Aracıya verdiğimiz parayla birlikte 18 bin liram gitti. Devletimizden yardım istiyorum" dedi.

Yurt Gazetesi, 2 Ekim 2015

hedef grup: Suriyeli kadınlar
yaklaşım: Suçla ilişkilendirme

Suriyelilere yönelik nefret söylemi barındıran haberlerin önemli bir kısmında Suriyelilerin suçla ilişkilendirildiği görülüyor. Bunlar arasında en çok, Suriyeli kadınların konu edildiği 'gelin' haberlerine rastlanıyor.

- Suriyeli bir kadının düğün günü altınlarla beraber kaçtığına iddia edildiği iki haberin başlıkları: **"Suriyeli gelin takılarla birlikte sırta kadem bastı"**, **"Suriyeli eş dolandırdı!"**
- Bir gazetenin, Twitter'da bir haberini paylaşırken attığı başlık: **"Suriyeli gelinler yerli kadınları depresyona soktu: Kocalarımız onlar yüzünden canavara dönüştü!"**
- Bir Twitter kullanıcısının 'yorum'u: **"Memleketin dolandırıcısı bitmedi. Şimdi Suriyeli, Faslı gelinler dolandırıyor. Türk kızlarının kıymetini bilmezseniz beter olun!"**

Bu söylem nasıl dönüştürülebilir?